

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/82/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4223201695
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:4223201695.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov JUDr. Janky Benkovičovej a JUDr. Táne Šefčíkovej, v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: matky - C. D., nar. XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu E. XXX, a otca: F. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu G., H. I. J. X, zastúpeného splnomocnencom: Advokátska kancelária MAJLING & NINČÁK, s.r.o., IČO: 35 960 728, adresa sídla Bratislava, Palárikova 14, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, rozhodujúc o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č.k. 11P/74/2023 – 46 z 22. júna 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou počas letných prázdnin každý rok od 15.7. od 10.00 hod. do 30.7. do 18.00 hod. a od 15.8. od 10.00 hod. do 23.8. do 18.00 hod., až do právoplatného skončenia konania vo veci samej (výrok I.), matke uložil povinnosť maloletú A. na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať ju otcovi v určenom čase v mieste bydliska maloletej s tým, že otec je oprávnený maloletú v určenom čase v mieste jej bydliska od matky prevziať a povinný po skončení stretnutia s ňou maloletú v mieste bydliska maloletej v určenom čase odovzdať matke (výrok II.) a napokon rozhodol, že v čase uplatňovania osobitnej úpravy styku otca s maloletou počas letných prázdnin sa bežná úprava styku neuplatňuje (výrok III.).

1.1 Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že v konaní o zmenu doterajšej úpravy práv a povinností rodičov k maloletej Zoe prebiehajúcim na Okresnom súde Komárno pod spisovou značkou 11P/74/2023 otec svojím návrhom doručeným súdu 01.06.2023 navrhol nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by súd dočasne zveril maloletú do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov s tým, že matka bude zabezpečovať starostlivosť o dcéru každý páry týždeň v roku vždy od nedele predchádzajúcej párnemu týždňu od 17.00 hod. do nasledujúcej nedele do 17.00 hod., otec bude zabezpečovať starostlivosť o dcéru každý nepáry týždeň v roku vždy od nedele predchádzajúcej nepárnemu týždňu od 17.00 hod. do nasledujúcej nedele do 17.00 hod., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, okrem letných prázdnin 2023, počas ktorých sa striedavá osobná starostlivosť upravuje tak, že otec bude zabezpečovať starostlivosť o maloletú od 15.7.2023 od 10.00 hod. do 31.7.2023 do 18.00 hod., a od 16.8.2023 od 10.00 hod. do 31.8.2023 do 18.00 hod. a matka bude zabezpečovať starostlivosť o maloletú od 1.7.2023 od 10.00 hod. do 15.7.2023 do 10.00 hod. a od 31.7.2023 od 18.00 hod. do 16.8.2023 do 10.00 hod.. Alternatívne navrhol, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upraví styk otca sa maloletou A. tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepáry týždeň v roku od štvrtka od 16.00 hod. do nedele 18.00 hod. a každý páry týždeň od stredy od 16.00 hod. do piatku 18.00 hod., a to až do právoplatného skončenia konania vo

veci samej, okrem letných prázdnin 2023, počas ktorých styk otca s maloletou žiadal upraviť tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou od 15.7.2023 od 10.00 hod. do 31.7.2023 do 18.00 hod. a od 16.8.2023 od 10.00 hod. do 31.8.2023 do 18.00 hod.. Alternatívne navrhol, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upraví styk otca s maloletou A. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou počas letných prázdnin 2023 od 15.7.2023 od 10.00 hod. do 31.7.2023 do 18.00 hod. a od 16.8.2023 od 10.00 hod. do 31.8.2023 do 18.00 hod. . V prípade, ak by sa súd nestotožnil s návrhmi otca na vydanie neodkladného opatrenia, žiadal súd, aby vydal také neodkladné opatrenie, ktoré takisto v záujme maloletej výrazne rozšíri aktuálne právoplatne upravený styk maloletej s otcom s dôrazom najmä na blížiac sa letné prázdniny, počas ktorých má maloletá ako aj otec právo tráviť spolu nepererušene podstatne dlhší čas. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil najmä tým, že je v najlepšom záujme maloletej, aby sa pravidelne stretávala aj so svojim otcom, a to z dôvodu, že útlý vek dieťaťa je práve to obdobie života pre dieťa mimoriadne dôležité, kedy sa dieťa pripútava a v ktorom sa mimoriadne intenzívne vytvárajú jeho väzby na okolie a to tak v citovej, emocionálnej, mentálnej, fyzickej i sociálnej rovine. Otec túži byť s maloletou čo možno najviac, podľa jeho názoru upravený styk otca s maloletou je už dávno prekonaný a blížia sa letné prázdniny, pričom matka robí všetko pre to, aby zamedzila styk otca s maloletou, preto je nevyhnutné, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým by rozšíril styk maloletej s otcom. Podľa názoru otca v záujme maloletej nie je možné čakať do rozhodnutia vo veci samej, nakoľko to môže trvať ešte niekoľko mesiacov, resp. rokov a dovtedy by bol vážne ohrozený zdravý vývin maloletej a nenávratne by mohlo dôjsť k porušeniu práv maloletej s nenapraviteľnými dosahmi najmä na jej psychiku. Neodkladným opatrením, ale aj rozhodnutím súdu vo veci samej chce otec zabezpečiť nielen to, aby maloletá bola s ním čo najviac, ale aj to, aby maloletá bola zároveň aj so svojou sestrou K., čomu otec prispôsobí aj návrh, ktorý bude podávať vo veci zmeny starostlivosti o maloletú K.. Taktiež je aj pre maloletú potrebné pestovať súrodenecké vzťahy so svojou sestrou I. z predošlého vzťahu otca, čo v súčasnom režime a úprave nie je možné. Neodkladné opatrenie je taktiež nevyhnuté aj z dôvodu blížiacich sa letných prázdnin, nakoľko je namieste, aby 6 ročné dieťa mohlo počas prázdnin tráviť chvíle a dovolenku so svojim otcom nepretržite.

1.2 V konaní mal za osvedčené, že rodičia maloletej A. nežijú spolu a o úprave styku otca s maloletou sa nevedia dohodnúť. K dohode rodičov o úprave styku otca s maloletou nedošlo ani za pomoci koordinátorky v rámci informatívneho stretnutia rodičov. Ich práva a povinnosti k maloletej A. boli naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 11 P/174/2019 - 1104 z 20.04.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 8 Co P/14/2022 - 1243 z 08.09.2022, ktorými rozhodnutiami bola maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti matky, otcovi bol určený rozsah jeho vyživovacej povinnosti k maloletej a zároveň bol upravený styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň v roku od soboty 14: 30 hod. do nedele 18: 00 hod. a každý párný týždeň v roku v stredu od 16: 00 hod. do 18: 00 hod..

1.2.1 Na Okresnom súde Komárno sa vedie pod spisovou značkou 11P /74/2023 konanie o návrhu otca na zmenu rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 11P /174/2019 - 1104 z 20.04.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 8CoP /14/2022 – 1243 z 08.09.2022 v časti zverenia maloletej a v časti výživného na maloletú. V predmetnom konaní otec maloletej žiada súd o zverenie maloletej A. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

1.2.2 Maloletá žije v domácnosti matky. Matka nie je ochotná umožniť otcovi styk s maloletou nad rámec styku určeného vyššie citovanými rozhodnutiami súdov a nesúhlasí s tým, aby maloletá A. prespávala u otca celý týždeň.

1.2.3 V konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod spisovou značkou 11 P/174/2019 bol znalkyňou PhDr. Lindou Katana vypracovaný znalecký posudok číslo 24/2021, v ktorom znalkyňa jednoznačne konštatovala, že maloletá A. má k svojmu otcovi pozitívny vzťah, na stretnutia s ním sa teší a prejavuje o ne záujem.

1.2.4 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno vykonal dňa 22.10.2020 na žiadosť súdu interakciu maloletej A. s jej otcom. Už v tom čase a veku bola maloletá zjavne rada zo stretnutia s otcom, tuho ho objala, keď ju otec privolával k sebe, maloletá išla, posadila sa mu na kolená, neskôr sa vrátila vymaľovávať. Keď sa s otcom lúčila, povedal jej, že v sobotu po ňu príde a pôjdu aj so sestričkou I. na výlet. Maloletá bola natešená, oznamovala aj matke, že pôjdu na výlet. Maloletá sa počas interakcie cítila dobre, bola uvoľnená, usmievavá, keď ju otec k sebe zavolať, bez problémov išla.

1.2.5 Otec maloletej nikdy v minulosti neublížil, maloletá ho má rada a teší sa na stretnutia s ním.

1.3 Vec právne posúdil ako nárok rodiča maloletého dieťaťa na bezodkladnú úpravu pomerov rodičov k maloletemu dieťaťu, podľa § 2 ods. 1 a § 360 CMP (zákon číslo 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a ods. 2, § 326 ods. 1, § 328 ods. 2, § 329 ods. 1 veta 1, § 332 ods. 1 CSP (zákon číslo 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“), § 24 ods. 3, § 28 ods. 1 písmeno a) a ods. 2 ZoR (zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a dospel k záveru, že takýto návrh otca maloletej je dôvodný avšak len v časti navrhovanej úpravy styku otca s maloletou počas letných prázdnin a to v rozsahu určenom súdom v odvolaní napadnutom rozhodnutí.

1.4 Na vecné odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že z dôvodu absencie dohody rodičov o úprave styku otca s maloletou počas letných prázdnin, prihliadnuc na to, že rodičom sa nepodarilo dohodnúť sa o rozsahu styku ani za pomoci koordinátorky v rámci informatívneho stretnutia rodičov, existuje z hľadiska neistého právneho vzťahu medzi účastníkmi konania naliehavá a nevyhnutná potreba styk počas letných prázdnin upraviť. Obdobie letných prázdnin je špecifickým obdobím v roku na ktoré sa tešia všetky deti, chcú tento čas stráviť plnohodnotne so svojimi rodičmi. Rovnako rodičia majú právo dopriať si chvíle pokoja a oddychu so svojimi deťmi. Maloletá A. má k svojmu otcovi pozitívny vzťah, má ho rada a na stretnutia s ním sa teší a prejavuje o ne záujem. Maloletá sa počas interakcie s otcom cítila dobre, bola uvoľnená, usmievavá, keď ju otec k sebe zavolať, bez problémov išla. Na základe uvedených skutočností a s ohľadom na to, že matka maloletej nie je prístupná dohode s otcom o styku s maloletou počas letných prázdnin, súd dospel k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti úpravy styku otca s maloletou počas letných prázdnin je dôvodný. Úprava styku počas letných prázdnin je aj v záujme maloletej, ktorá má právo stráviť dovolenku so svojim otcom, preto súd dočasne upravil styk otca s maloletou A. tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletou každý rok počas letných prázdnin od 15.7. od 10.00 hod. do 30.7. do 18.00 hod. a od 15.8. od 10.00 hod. do 23.8. do 18.00 hod., pričom v čase uplatňovania osobitnej úpravy styku otca s maloletou počas letných prázdnin sa bežná úprava styku nebude uplatňovať.

Takáto úprava styku s maloletou počas letných prázdnin garantuje obom rodičom možnosť plnohodnotne tráviť čas s maloletou a naplánovať si s ňou spoločný program.

1.5 S ohľadom na skutočnosť, že dovolenky bežne presahujú rámec jedného týždňa, súd určil rozsah styku otca s mal. v mesiaci júl v trvaní dvoch týždňov. Súd mal za to, že v rámci dvojtýždňového styku sa otcovi maloletej vytvorí dostatočný priestor na prípadné naplánovanie spoločnej dovolenky s maloletou.

1.6 Styk otca s maloletou v mesiaci august súd upravil v kratšom rozsahu ako navrhoval otec maloletej, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že maloletá si od septembra začne plniť povinnú školskú dochádzku. Súd považoval za vhodné, aby sa maloletá pripravila na nástup do školy vo svojom domácom prostredí, t. j. v domácnosti matky, a aby mala na to dostatok času, preto súd nevyhovel návrhu otca, aby jeho styk s maloletou trval až do 31.8.2023 do 18.00 hod., ale určil styk kratší.

1.7 Súd poznamenáva, že otec maloletej navrhoval upraviť styk počas letných prázdnin v roku 2023, avšak súd nie je návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia viazaný. Súd z preventívnych dôvodov upravil styk otca s maloletou počas letných prázdnin všeobecne a nie iba na rok 2023, aby bol styk s maloletou v období letných prázdnin upravený pre prípad, ak by konanie vo veci samej nebolo právoplatne skončené do začiatku budúcoročných letných prázdnin.

1.8 Otec maloletej sa svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia alternatívne domáhal aj zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo rozšírenia styku otca s maloletou A.. Uvedeným alternatívnym návrhom otca súd nevyhovel. Styk otca s maloletou je upravený rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 11P/174/2019 - 1104 zo dňa 20.4.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 8CoP/14/2022 - 1243 zo dňa 8.9.2022, pričom takto upravený styk otca s maloletou sa v súčasnosti aj realizuje.

1.8.1 Neodkladné opatrenie je inštitútom, ktorý na svoju aplikáciu vyžaduje urgentné dôvody na autoritatívny zásah do pomerov existujúcich v čase podania návrhu. Potreba bezodkladne upraviť

pomery neodkladným opatrením musí byť naliehavá a nevyhnutná. V danom prípade je styk otca s maloletou upravený právoplatným rozsudkom, v zmysle ktorého sa aj realizuje. Otec v návrhu uviedol, že upravený styk maloletej s otcom je už dávno prekonaný a blížia sa letné prázdniny, preto je nevyhnutné, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým by rozšíril styk maloletej s otcom. Uviedol, že v záujme maloletej nie je možné čakať do rozhodnutia vo veci samej, nakoľko toto môže trvať ešte niekoľko mesiacov, resp. rokov a dovedy by bol vážne ohrozený zdravý vývin maloletej a nenávratne by mohlo dôjsť k porušeniu práv maloletej s nenapraviteľnými dosahmi najmä na jej psychiku. S uvedeným tvrdením otca maloletej sa súd nestotožnil. Možnosť, že konanie bude trvať dlhšiu dobu nie je samostatne dôvodom na dočasné rozšírenie bežného styku, ak úprava styku je učená rozhodnutím vo veci samej alebo dočasné zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov prostredníctvom neodkladného opatrenia. Súd má za preukázané, že otec má v súčasnosti rozhodnutím súdu upravenú možnosť pravidelne sa s maloletou stretávať, a to na základe právoplatného rozsudku tunajšieho súdu č. k. 11P/174/2019 - 1104 zo dňa 20.4.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 8CoP/14/2022 - 1243 zo dňa 8.9.2022, čím je zachovaná možnosť realizácie styku otca s maloletou a nie je ohrozená citová väzba medzi nimi. Súd nemal za osvedčené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že záujem maloletej by bol ohrozený, alebo by jej bezprostredne hrozila závažná ujma, ak nebude nariadené neodkladné opatrenie, ktorým by súd zveril maloletú do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, resp. ktorým by súd rozšíril bežný styk otca s maloletou, nakoľko styk otca s maloletou sa v súčasnosti realizuje podľa právoplatného rozsudku a realizáciu styku otca s maloletou počas letných prázdnin súd upravil vo výroku tohto uznesenia.

1.9 Na základe uvedených skutočností súd rozhodol tak, že upravil styk otca s maloletou počas obdobia letných prázdnin a alternatívnym petitom navrhovaného neodkladného opatrenia nevyhovet z dôvodu, že nevzhladol naliehavú potrebu rozšírenia styku otca s maloletou neodkladným opatrením za stavu, kedy sa rozsudkom určený styk otca s maloletou realizuje, resp. pokiaľ sa jedná o zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, súd nemal za osvedčenú existenciu urgentných dôvodov a nevyhnutnosť takejto úpravy pomerov medzi účastníkmi konania prostredníctvom neodkladného opatrenia, naopak, úvaha o vhodnosti zverenia maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov je podmienená náležitým zistením skutočného stavu veci, preto o návrhu otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov rozhodne súd po vykonaní riadneho dokazovania v konaní vo veci samej.

2. Uznesenie napadol riadnym a včasným odvolaním otec maloletej s návrhom na jeho zmenu úplným vyhovením jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj v časti úpravy jeho styku s maloletou aj nad rámec súdom stanovených letných prázdnin, vniac súd prvej inštancie, že tento na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a to nesprávnej aplikácie § 325 ods. 1 a § 328ods.1 CSP na prejednávanú vec (§ 365 ods.1 písm. f) a h) CSP).

2.1 Na odôvodnenie odvolania uviedol, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec aj nesprávne právne posúdil, keď síce nariadil neodkladné opatrenie, avšak styk otca s maloletou upravil nedostatočne, z ktorého dôvodu potom takáto úprava nemôže byť v úplnom záujme maloletej. Od ostatného rozhodnutia súdu o úprave styku otca s maloletou uplynulo takmer 15 mesiacov, maloletá má už viac ako 6 rokov a po rozhodnutí odvolacieho súdu sa styk otca s maloletou realizuje aj s prespaním. Otec počas jedenástich mesiacov jednoznačne preukázal, že sa o maloletú vie postarať aj v prípade prespania, maloletá sa na stretnutia s otcom teší, spolu si užívajú spoločne strávený čas a s častejším stretávaním sa prehlbujú aj ich vzájomné city.

2.2 Súdny doposiaľ nielenže stanovili bezdôvodne obmedzujúci styk otca s maloletou, ale dokonca ani nedokázali zabezpečiť, aby sa aspoň tento minimálny styk riadne realizoval a aby matka rešpektovala aspoň tento minimálny rozsah styku. Podľa jeho názoru vďaka súdom a ich rozhodnutiam o úprave styku otca s maloletou ako aj vďaka správaniu sa matky nie sú riadne chránené záujmy maloletej a otca.

2.3 Pokiaľ súd prvej inštancie rozhodol o rozšírení styku otca s maloletou počas letných prázdnin, tak vlastne pripustil, že v záujme maloletej nariadiť neodkladné opatrenie môže byť aj len nedostatočný rozsah styku otca s maloletou, ktorý už tomto čase je dávno prekonaný a jeho posledná úprava je zjavne nedostatočná a tým pádom nie je v záujme maloletej. Nakoľko CMP priamo nepozná špeciálny druh neodkladného opatrenia, ktorým sa upraví styk rodičov s dieťaťom aj vtedy, ak nie sú splnené

podmienky podľa § 365, § 366 a § 367 CMP, tak sa postupuje subsidiárne podľa § 324 a nasledujúcich CSP. Neodkladné opatrenie má okrem iného aj slúžiť ako podklad pre rozhodnutie súdu vo veci samej z dôvodu, aby maloletá nebola vystavená náhlym zmenám, ktoré by na ňu mohli mať zlý vplyv. V samotnom tomto konaní sa otec domáha striedavej osobnej starostlivosti, pričom to, že pre jej nestanovenie neexistuje žiaden zákonný ani iný dôvod, podrobne otec rozpisuje vo svojom návrhu z 31.05.2023.

2.4 Súd prvej inštancie nevyhovel návrhu otca na širšiu úpravu styku aj mimo letných prázdnin napriek tomu, že širším stykom počas konania argumentoval aj kolízny opatrovník a dokonca aj samotný súd konštatoval, že je v najlepšom záujme maloletej, aby sa pravidelne stretávala aj so svojím otcom a to aj z dôvodu, že útlý vek dieťaťa je práve to obdobie života pre dieťa mimoriadne dôležité, kedy sa dieťa pripútava a v ktorom sa mimoriadne intenzívne vytvárajú jeho väzby na okolie a to tak v citovej, emocionálnej, mentálnej, fyzickej aj sociálnej rovine a že dlhodobá absencia otca pri výchove maloletej by mohla mať pre ňu napravitelné negatívne dôsledky.

2.5 V záujme maloletej nie je možné čakať do rozhodnutia vo veci samej, nakoľko toto môže trvať ešte niekoľko mesiacov, respektíve rokov, tak ako tomu bolo v predošlom konaní a dovedy by bol vážne ohrozený zdravý vývin maloletej, nenávratne by mohlo dôjsť k porušeniu práv maloletej s nenapravitelnými dosahmi najmä na jej psychiku.

3. Matka a opatrovník maloletej odvolací návrh nepodali ak odvolaniu otca sa nevyjadrili .

4. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Komárno doručil súdu oznámenie otca o bránení mu v styku s maloletou K. B. (sestrou maloletej A.) matkou maloletej K..

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletej A. nie je dôvodné, uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 a ods. 2 CSP).

6. Predmetom konania vedeného na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 11 P/7 94/2023 je návrh otca vo veci samej na zmenu rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 11 P/174/2019 - 1104 z 20.04.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 8 Co P/14/2022 - 1243 z 08.09.2022 v časti zverenia maloletej a v časti výživného na maloletú a to zverením maloletej A. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ako aj návrh otca na úpravu práv a povinností rodičov k maloletej (zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a úprava styku otca s maloletou) neodkladným opatrením . Súd návrhu otca na úpravu styku otca s maloletou počas školských prázdnin vyhovel, čo však neplatilo o jeho návrhu na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ako aj na rozšírenie styku otca s maloletou v období od 24.8 do 31.8 a mimo letných školských prázdnin a to z dôvodu, že nemal za osvedčené, že je potrebné otcom navrhnutým spôsobom bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania.

6.1 Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým návrhu otca na dočasné rozšírenie styku otca s maloletou či už počas letných prázdnin v čase od 24.8. do 31.8., ale aj mimo školských letných prázdnin neodkladným opatrením nevyhovel.

7. Podľa ust. § 387 ods.1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

8. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie nie len obsahom a dôvodmi odvolania, a nemal v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť, takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov, by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Nakoľko tu však bol i nesúhlas otca s takýmito dôvodmi, a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s tzv. odvolacími námietkami, pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

9. Pokiaľ ide o námietku o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza:

Právne posudzovanie veci je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval).

9.1. Súd prvej inštancie vec právne posúdil ako nárok rodiča maloletého dieťaťa na bezodkladnú úpravu pomerov rodičov k maloletým deťom, podľa § 2 ods. 1 a § 360 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a ods. 2, § 326 ods. 1, § 328 ods. 2, § 329 ods. 1 veta 1, § 332 ods. 1 CSP, § 24 ods. 3, § 28 ods. 1 písmeno a) a ods. 2 ZoR a dospel k záveru, že takýto návrh otca maloletej je dôvodný avšak len v časti navrhovanej úpravy styku otca s maloletou počas letných prázdnin a to v rozsahu určenom súdom v odvolaním napadnutom rozhodnutí. Takéto právne posúdenie veci ako aj závery súdu prvej inštancie odvolací súd považuje za správne a námietky otca o nesprávnom právnom posúdení veci (nesprávnej aplikácii § 325 ods. 1 a § 328 ods. 1 CSP) za nedôvodné.

9.2. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9.3 Podľa § 111 písm. d) CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o styku s maloletým.

9.4 Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

9.5 Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9.6 Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9.7 Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9.8 V zmysle čl. 24 ods.2 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

9.9 V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

9.10 Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe (ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie). Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd nariadiť, ak je potrebné, aby boli dočasne

upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie skutkových okolností z ktorých plynie záver, že je život zdravie, a priaznivý vývoj malol. dieťaťa vážne ohrozený alebo narušený, ak to vyžaduje verejný záujem, alebo ak je naliehavá potreba bezodkladne upraviť pomery. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť iba na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechané na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nenariadením neodkladného opatrenia.

9.11 Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletých detí, ktorý je prioritný, nadradený akémukoľvek inému záujmu, ktorá skutočnosť vyplýva aj z vyššie citovaného čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu, je na mieste rozhodnúť neodkladným opatrením.

9.12 Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (porovnaj Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010).

9.13 V tomto konaní o nariadenie neodkladného opatrenia súdu bolo osvedčené, že rodičia maloletej A. nežijú spolu a o úprave styku otca s maloletou sa nevedia dohodnúť. Ich práva a povinnosti k maloletej A. boli naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 11 P/174/2019 - 1104 z 20.04.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 8 Co P/14/2022 - 1243 z 08.09.2022, ktorými rozhodnutiami bola maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti matky, otcovi bol určený rozsah jeho vyživovacej povinnosti k maloletej a zároveň bol upravený styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň v roku od soboty 14: 30 hod. do nedele 18: 00 hod. a každý párny týždeň v roku v stredu od 16: 00 hod. do 18: 00 hod.. Zo spisu je zároveň zrejmé, že na Okresnom súde Komárno sa vedie konanie o návrhu otca vo veci samej pod sp.zn. 11P/74/2023 a to o jeho návrhu na zmenu rozsudku, ktorým boli upravené práva a povinnosti rodičov k maloletej A. a to v časti zverenia maloletej A. do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, v časti výživného rodiča ktorému maloletá A. nebola zverená do osobnej starostlivosti a v časti úpravy jeho styku s maloletou, ako aj konanie o výkon rozhodnutia o styku otca s maloletou (pod sp.zn. 11 Em/1/2023), v ktorom konaní budú dôsledne preskúmané dôvody problematickej realizácie styku otca s maloletou a v prípade zistenia pochybení na strane matky budú prijaté aj náležité opatrenia zabezpečujúce plnenie povinností, ktoré jej vyplývajú z právoplatného rozhodnutia súdu o úprave styku otca s maloletou A..

9.14 Pokiaľ teda za takýchto skutkových okolností súd prvej inštancie dospel k záveru, že v konaní neboli osvedčené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že záujem maloletej by bol ohrozený, alebo že by jej bezprostredne hrozila závažná ujma, ak nebude nariadené neodkladné opatrenie, ktorým by súd upravil styk otca počas letných prázdnin v období od 24.8. do 31.8., alebo ktorým by rozšíril bežný styk otca s maloletou určený právoplatným rozhodnutím súdu, jeho záver je v zmysle vyššie uvedeného potrebné považovať za správny.

10. Pokiaľ ide o námietky otca, že tento styk otca s maloletou upravil nedostatočne, nakoľko od ostatného rozhodnutia súdu o úprave styku otca s maloletou uplynulo takmer 15 mesiacov, maloletá má už viac ako 6 rokov a po rozhodnutí odvolacieho súdu sa styk otca s maloletou realizuje aj s prespaním a že otec počas jedenástich mesiacov jednoznačne preukázal, že sa o maloletú vie postarať aj v prípade prespania, maloletá sa na stretnutia s otcom teší, spolu si užívajú spoločne strávený čas a s častejším stretávaním sa prehlbujú aj ich vzájomné city, odvolací súd uvádza, že takáto námietka v tomto konaní nemohla obstať, nakoľko dostatočnosť rozsahu bežného styku maloletej s otcom a to vzhľadom na tieto otcom deklarované nové okolnosti budú predmetom vyhodnotenia súdom prvej inštancie vo veci samej a to spolu s ďalšími okolnosťami zistenými súdom prvej inštancie v predmetnom základnom

konaní a to či už z úradnej povinnosti, alebo na základe skutkových tvrdení oboch rodičov a opatrovníka maloletej, prípadne iných osôb, kde bude súd prvej inštancie komplexne posudzovať najlepší záujem maloletej, rešpektujúc pravdaže právo maloletej A. na zachovanie jej vzťahu k obom rodičom, ako aj jej právo na rovnomerný a rovnoprávny osobný styk s oboma rodičmi, zohľadniac jej denný režim, školské, prípadne mimoškolské povinnosti, citové väzby, ako aj vývinové potreby a to či už materiálne podmienky na strane rodičov, ale aj perspektívy rozvoja osobnosti maloletej, jej vrodenných dispozícií, schopnosti rodičov ovplyvňovať orientáciu jej myslenia a konania, schopnosti rodiča odovzdať maloletej základné zásady ľudskosti a morálky, prejavujúce sa rešpektom k právam iných, úcte k ľuďom, záujmu o vzdelanie, empatiu, produktivitu, tvorivosť, cieľavedomosť, toleranciu a pod. Určenie spôsobu, akým sa bude realizovať styk maloletého dieťaťa s rodičom, súdom je vždy výsledkom posúdenia konkrétnych skutkových okolností každej prejednávanej veci. Vďaka tomu potom môže súd prijať celkom jedinečné a konkrétne závery "šité na mieru" pre ten, ktorý prípad a dosiahnuť tak v súdnom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých sledovaný cieľ, t. j. najlepší záujem maloletého dieťaťa a zachovanie práva rodičov na ich vzťah k maloletému dieťaťu. Preto ani nemôže reálne existovať ustálená rozhodovacia prax súdov ohľadom spôsobu určenia styku rodiča s maloletým dieťaťom (tu pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 87 /2017). Súd prvej inštancie zároveň pri rozhodovaní o rozsahu styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti zohľadní postoj rodiča a aj schopnosť rodiča dohodnúť sa s druhým rodičom na výchove a starostlivosti o dieťa, motívy, ktoré niektorého z rodičov vedú k osočovaniu a napádaniu druhého rodiča, bojkotovaniu kooperácie s ním, presadzovaniu svojich názorov a v neposlednom rade aj nedodržaniu súdnych rozhodnutí a pod. Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach úpravy styku musí brať súd do úvahy špecifiká každého jediného prípadu a z týchto skutočností vyabstrahovať, čo je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa a za týmto účelom zisťovať tiež názor maloletého dieťaťa. Medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodičmi sa musí nájsť spravodlivá rovnováha, teda určitý a konkrétny spôsob zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že ak ich vzájomná korelácia z objektívnych alebo subjektívnych dôvodov možná nie je, prednosť má vždy záujem maloletého dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa musí byť teda vždy postavený na piedestál, a preto nie je umožnené rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie alebo rozvoj dieťaťa (tu pozri II. ÚS 6621/2014). Tak ako to uzavrel aj súd prvej inštancie, takéto posúdenie nie je možné len na základe skutkových tvrdení jedného z rodičov uvedených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ale až po dôsledne vykonanom dokazovaní, zameranom na zistenie rozhodujúcich skutočností umožňujúcich prijať záver o práve uvádzaných otázkach. Pokiaľ aj súd prvej inštancie vo všeobecnosti konštatoval, že je v záujme maloletej A., aby sa pravidelne stretávala aj s otcom, tak takýto záver nemôže spochybniť správnosť jeho záveru o tom, že v tomto konaní o nariadení neodkladného opatrenia súdu neboli otcom osvedčené okolnosti, že by bez takéhoto rozhodnutia o rozšírení styku otca s maloletou spôsobom navrhovaným otcom, bol záujem maloletej vážne ohrozený, alebo že by jej hrozila závažná ujma. Osvedčenie takýchto okolností nevyplývalo ani z vykonaného dokazovania. Obdobne platí aj pre námietku otca, že aj kolízny opatrovník v konaní vo veci samej argumentoval širším stykom s maloletou.

11. Obdobne neobstojí ani námietka otca maloletej, že nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie spočíva aj v tom, že súdy doposiaľ nielenže stanovili bezdôvodne obmedzujúci styk otca s maloletou, ale dokonca ani nedokázali zabezpečiť, aby sa aspoň tento minimálny styk riadne realizoval a aby matka rešpektovala aspoň tento minimálny rozsah styku a že vďaka súdom a ich rozhodnutiam o úprave styku otca s maloletou, ako aj vďaka správaniu sa matky nie sú riadne chránené záujmy maloletej a otca. Ak sa totiž styk otca s maloletou nerealizuje v rozsahu a spôsobom určeným súdmi, je potrebné zabezpečiť ochranu práv otca a maloletej súdnym výkonom už právoplatného rozhodnutia a nie ďalším rozhodnutím o rozšírení styku. Otcom navrhovaná neodkladná úprava pomerov rodičov k maloletej A. rozšírením styku otca s maloletou sama o sebe totiž nezabezpečí, že sa bude styk otca s maloletou realizovať tak ako to určí súd.

12. Pokiaľ ide o námietku otca maloletej, že pokiaľ súd prvej inštancie rozhodol o rozšírení styku otca s maloletou počas letných prázdnin, tak vlastne pripustil, že v záujme maloletej nariadiť neodkladné opatrenie môže byť aj len nedostatočný rozsah styku otca s maloletou odvolací súd uvádza, že s takýmto názorom otca maloletej sa nemožno stotožniť, nakoľko úpravou styku otca s maloletou počas letných prázdnin súd sledujúc najlepší záujem maloletej a jej rodičov vytvoril otcovi na naplánovanie si spoločnej dovolenky s maloletou v rozsahu jedného až dvoch týždňov v období, kedy rodičia maloletých detí bežne so svojimi deťmi dovolenky v takomto rozsahu trávajú. Osobitnou úpravou styku počas

prázdnin sa otcovi maloletej teda zabezpečilo právo stráviť dovolenku s maloletou a to aj v širšom rozsahu ako je tomu počas ostatnej časti roka, kedy maloletá bude mať už aj školské a mimoškolské povinnosti. Obdobne vzhľadom na účel neodkladného opatrenia uvedený odvolacím súdom v bode 9.10 až 9.12 tohto rozhodnutia neobstojí ani názor otca maloletej, že neodkladné opatrenie má okrem iného slúžiť aj ako podklad pre rozhodnutie súdu vo veci samej z dôvodu, aby maloletá nebola vystavená náhlym zmenám, ktoré by na ňu mohli mať zlý vplyv.

13. Napokon neobstojí ani námietka otca maloletej, že dôvodom na rozšírenie styku otca s maloletou spôsobom navrhovaných otcom, za podmienok za splnenia ktorých rozhodoval súd prvej inštancie (že styk otca s maloletou bol už upravený právoplatným rozhodnutím súdu hoc aj spreď 15 tich mesiacov) je aj budúca predpokladaná dĺžka konania vo veci samej, nakoľko ako to správne skonštatoval aj súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, dĺžka konania sama o sebe neodôvodňovala rozšírenie styku otca k maloletej A. neodkladným opatrením. Pre jeho rozhodnutie bolo podstatným to, že ostatnou úpravou styku otca s maloletou A. je zachovaná možnosť realizácie styku otca s maloletou a nie je ohrozená citová väzba medzi nimi.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil. Odvolací súd nerozhodoval o trovách odvolacieho konania, nakoľko nešlo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods.1, § 396 ods.1 CSP).

15. Ďalšie odvolacie argumenty otca odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov veci uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty sporových strán (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu otca maloletej zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).